

MERHABA

Feminist Yaklaşımlar'ın on sekizinci sayısını yayıma hazırladığımız şu günlerde, Türkiye'de 60'ın üzerinde cezaevindeki pek çok tutuklu ve hükümlünün açlık grevi bugün itibariyle 60. gününe girdi. Abdullah Öcalan'a uygulanan tecridin kaldırılması, anadilde savunma ve eğitim hakkı talepleriyle 12 Eylül'de başlatılan greve 600'ün üstünde kişinin katıldığı bildiriliyor ve eyleme katılanların sayısı her geçen gün artmaya devam ediyor. Ne yazık ki, geçmişteki pek çok benzer örnekte olduğu gibi, hükümetin ve medyanın eylemi görmezden gelme tavrı büyük bir çabayla sürdü, kritik eşik diye belirtilen tarihler aşılanaya kadar sözkonusu eylemler haber niteliği görmedi. Sonrası ise şimdilik yine bilinen bir senaryonun tekrarı niteliğinde, hükümet yetkilileri eylemi bir “şov” olarak nitelemeyi tercih ediyor; Başbakan “herkes her şeyi yiyor” diyerek kin ve nefret kusuyor, “bizi bunlarla tehdit edemezsiniz” ifadesiyle çözümden, insan hayatından yana umut vermiyor. Açlık grevindeki ve ölüm orucundakilerin sesine ses katmak isteyen siyasetçi, akademisyen, sanatçı, öğrenci, sivil toplum aktivisti, gazeteci ve daha nicelerinin cezaevi dışındaki destek yürüyüşleri, eylem, etkinlik ve kampanyalarının da aynı umursamazlık ve hiddetle karşılık bulması bizleri şaşırtmıyor.

Ne var ki, savaşın ve savaşın sebep olduğu travmaların peşimizi hiç bırakmadığı bir ülkede söz söyleme, politika üretme ve politikaya katılma alanları daraltıldığında ve hatta yok edildiğinde, insanların taleplerini duyurabilmek için vücutlarını ölüme yatırıyor olması karşısında söylenecek pek bir söz kalmıyor. Siyasetin tıkanıdığı, savaş dilinin ve politikalarının inatla sürdürülmek istendiği bir dönemde cezaevlerinde başlayan açlık grevleri karşısında herkesin üzerine düşeni yapması, bilhassa hükümetin ve yetkililerin sözkonusu taleplere bir an evvel yaşamdan yana yanıtlar oluşturması gerekiyor. Hükümet, sonucu malumun ilanı savaş politikalarından ve Kürt hareketi ve siyasetçilerini ve de kendisine karşı muhalafet yapmakta olan herkesi kriminalize etme gayretinden vazgeçmedikçe ortak bir zeminde barıştan ve çözümden yana eyleme geçilmesi mümkün olmayacaktır.

Feminist Yaklaşımlar'ın 18. sayısında yer alan ilk yazı Karin Karakaşlı'ya ait. Karin Karakaşlı, “Hayatın Bedeli Hayatın Ederi” isimli yazısıyla yaşadığımız şu zor günlere değiniyor ve bedelsiz ve edersiz günlerin çok uzakta olmamasının temennisini dile getiriyor.

Bu sayısında geçtiğimiz sayımızda kaldığımız yerden devam ediyor ve ceza ve cezaevi sistemlerinin toplumsal cinsiyet bakış açısından eleştirisi üzerine çeşitli yazılara yer veriyoruz. İfade ve örgütlenme özgürlüklerini kullandıkları için cezaevi kapıları öğrencilere, kadın hareketi aktivistlerine, gazetecilere, siyasetçilere açılırken kadına yönelik şiddet ve

tecavüz davalarında verilen kararlarla tecavüzcülere, cezaevindeki çocuklara cinsel istismarda bulunanlara kapatılıyor. Fethiye Davasında tecavüz suçuyla yargılananların beraat etmesi, Pozantı Cezaevi'nde çoğu Kürt olan çocukların cinsel taciz ve tecavüze uğramalarına göz yumulması, kadın örgütlerinin ve işkenceye maruz kalan kadınların suç duyurularına rağmen işkenceciliğiyle nam salmış Sedat Selim Ay'ın İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nden sorumlu Emniyet Müdür Yardımcılığı'na getirilmesi¹ devletin cinsel suçları ödüllendiren erkek egemen ve ırkçı yüzünü açıkça ortaya koyuyor. “Toplumsal Cinsiyet Cezaevi Sistemini Nasıl Yapılandırır?” isimli makalesinde Angela Davis, ABD'deki örnekler üzerinden devlet cezalandırma sisteminin cinsiyetçi ve ırkçı pratiklerini tartışıyor. Cinsel şiddetin devlet cezalandırma sistemi içinde gizliden gizliye kurumsallaşmasını ve bu kurumsallaşmanın etkilerini ele alıyor. Cezaevlerinde reformcu yaklaşımların şekilci bir eşitlik anlayışıyla işlediğinde nasıl daha baskıcı bir cezaevi ortamına yol açtığını gözler önüne seren bu makale, ceza pratiklerinin ırk, sınıf ve toplumsal cinsiyet açısından ayrımcı sonuçlarını yansıtıyor ve bizleri cezaevlerinin ortadan kalktığı bir dünya için mücadele etmeye davet ediyor. “Siyasal Yapının Cinsel Oyunları: Kuzey İrlanda'da Fantezi ve Devlet Eliyle Şiddet” başlıklı makalesinde ise Begoña Aretxaga, Kuzey İrlanda'daki kadın siyasi tutukluların çırılçıplak soyularak aranması pratiğini ele alıyor. Makale 1992'de gerçekleştirilen ve tartışmalara yol açan bir toplu çıplak-arama vakasına odaklanarak, cezaevlerindeki kontrol sistemlerinin altında yatan gizil gerçeklikleri tartışmaya açıyor.

Dergide ayrıca Türkiye'de ceza sistemi ve kadın tutukluluğu üzerine İnsan Hakları Derneği İstanbul Şube Başkanı Ümit Efe ile yapılan bir söyleşi yer alıyor. Söyleşide toplumsal cinsiyet ilişkilerinin cezaevi ortamını nasıl belirlediği, artarak devam eden tutuklamalar furçasının gerekçeleri, suçu üreten koşullar, suç ve ceza algılarımız ve kadın tutukluların durumları üzerine yoğunlaşıyor.

Bu sayıda yer alan bir diğer yazı geçtiğimiz yıl Ortadoğu'da LGBT aktivizmi konulu bir etkinlik için konuğumuz olan Samar Habib tarafından kaleme alındı. “Queer Politikaları, Filistin ve Yeşil Hat'tın İçindeki Filistinli Lezbiyen Aktivizmi” başlıklı yazısında Samar Habib, bir etkinliğe katılmak için gittiği, ailesinin doğup büyüdüğü ülke olan Filistin ziyareti vesilesiyle, İsrail devletinin savaş politikalarına ve bu politikaların nüfuz ettiği Yeşil Hat'tın dahilindeki topraklardaki değişime dair izlenimlerini ve bu topraklarda filizlenen LGBT aktivizmine dair verilerini bizlerle paylaşıyor.

“Uluslararası Feminizmler ve Pratikler Üzerine” Richa Nagar ile yapılan söyleşide ise akademi içerisindeki, alandaki ve gündelik hayattaki ulusötesi ilişkilendirmeler ve feminist pratikler üzerine tartışılıyor.

1 “Sedat Selim Ay görev gereęi tecaviz etmiř”, 18 Aęustos 2012, www.yuksekovahaber.com